

MŠ Lodička Šestajovice

success story

Jak to začalo

Základní kámen MŠ Šestajovice byl slavnostně položen v roce 2007 a škola zahájila činnost v září roku 2010. Mateřská škola je v obci Šestajovice jediným předškolním zařízením zřízeným obcí a jedná se tedy o školu spádovou. V současné době má škola **kapacitu 145 dětí, 6 tříd a 18 zaměstnanců**.

Vzdělávací program Začít spolu zavedla v roce 2018 ředitelka Petra Balcarová (Dvořáková), která zde působila 12 let. Změnu si vyžádala tehdejší situace ve škole. Učitelé spolu navzájem nespolečně pracovali a spíše mezi sebou soupeřili. Pedagogové vnímali třídy jako samostatné části školy, nikoliv jako součásti celku. Nedařilo se je mezi sebou propojit ani navzájem sdílet zkušenosti.

Mgr. Petra Balcarová (Dvořáková) a zkusit děti volně promíchat. Ve své strategii škola také upřednostnila sociálně-emoční rozvoj před výkonem.

Současně zde byla snaha zohlednit zájmy dětí, individualizovat při výuce, dát dětem možnost volby aktivit, přitom je vést k větší samostatnosti a odpovědnosti

První setkání s programem Začít spolu

Ředitelka přemýšlela, jak situaci řešit, a napadlo ji využít finance určené na školení na jednu společnou věc místo jednotlivých oddělených kurzů. Petra věděla o programu Začít spolu a rozhodla se proškolit celý tým. Požádala o dotaci ze šablon II a zjistila, kdo z týmu má o školení zájem. Z 10 pedagogů se přihlásilo 8, a tak se tým proškolil na **letní škole Začít spolu** v roce 2018. Čtyři učitelé absolvovali letní školu v Kadani a čtyři učitelé v Brně.

Ze zkušenosti Petra doporučuje, aby tým vyrazil na letní školu společně, ale rozdělil se do skupin k různým lektorům. Pomůže jim to při předávání informací a sdílení inspirace navzájem.

Po letní škole využila MŠ metodickou podporu Step by Step ČR v podobě **mentoringu na pracovišti od metodičky Diany Roubové**. Externí mentorce se podařilo předat své „know-how“ velmi citlivě – využila své bohaté zkušenosti a umění „koučingu“, tj. kladení otázek s úmyslem dovést učitele k tomu, aby sami experimentovali, objevovali, nacházeli řešení a dospěli ke smysluplnosti. Ptala se, zda by se nedalo něco dělat jinak, aniž by týmu dávala konkrétní rady. Sama Petra program Začít spolu znala teoreticky, ale cítila, že teorii neumí tak dobře předat a že by pro svůj tým nebyla autentická. Petra sebekriticky přiznává, že bez mentorské podpory by to nebylo ono. Během implementace programu se přirozeně objevují chyby, které je potřeba včas korigovat.

Při zavádění programu jim dále pomohly „Dny ve třídě Začít spolu“, které navštěvovali během školního roku. MŠ Šestajovice vlastně vytvořila **„pilotní model implementace programu“**, který nyní Step by Step ČR nabízí také ostatním školám.

Mentoring s Dianou v MŠ Lodička

Jak program působil na tým, děti a rodiče

V týmu došlo ke změnám, protože ne všichni byli v souladu s filozofií programu, a tak sami odešli. Tým opustily dvě paní učitelky, které se odmítly účastnit počátečního proškolení, ale někoho program naopak znovu „nastartoval“. Příkladem je paní zástupkyně Jana Zetková, která prošla klasickým vzděláním. Po 30 letech praxe cítila, že potřebuje pro děti a pro sebe změnu. Díky Začít spolu našla ve své práci nový smysl.

Mezi novými členy týmu se objevili dokonce 2 muži. Pavel, bývalý středoškolský učitel, se svěřil se svou zkušeností: „Já jsem kolem téhle školky chodil a slyšel jsem ten krásný dětský smích. Pak jsem si o vás něco našel na webu a věděl jsem, že sem chci.“

MŠ Lodička Šestajovice

Petra vysledovala, že v Začít spolu se lépe etablojí lidé, kteří neprošli pedagogickou školou, ale přicházejí z jiných oborů. Často jsou podle jejího názoru kreativnější, flexibilnější i pracovitější.

Ke stabilizaci týmu přispěl také **osobnostní a sociální rozvoj pedagogů**, který by Petra doporučila všem. Do kurzu osobnostního rozvoje zapojila všechny zaměstnance, včetně asistentek, kuchařek a uklízeček, aby se členové týmu navzájem poznali a našli společnou řeč. Díky poznání temperamentů a typů osobnosti a zasvěcení do umění komunikace se podařilo zlepšit vzájemné vztahy a lépe se poznat navzájem.

„Toto rozhodnutí se ukázalo jako velmi přínosné, protože teprve když si tyto interakce zažije tým sám na sobě, můžeme své zkušenosti následně předat i dětem,“ vysvětluje Petra Balcarová. „Chtěli jsme po dětech spolupráci a vzájemný respekt, ale neuměli jsme to sami mezi sebou. Díky tomu, že jsme si **sami prožili principy Začít spolu**, se nám podařilo respekt a individualizaci přenést do týmu. A tak program způsobil, že někteří rozkvetli a projevíli své silné stránky, které byly do té doby skryté.“

Podle Petry je důležitou úlohou ředitelky právě poznat schopnosti svého týmu a navzájem lidi propojit. Díky tomu začali ve školce společně plánovat činnosti do center aktivit, kde každý může uplatnit silné stránky své osobnosti.

Zřizovatele, starostu obce, Petra zasvětila do nové vize školy osobně a získala jeho podporu. Rodiče byli o novém programu informováni emailem a na třídních schůzkách. Od září školka nový program prezentovala a rodiče změnu přijali pozitivně. Ocenili, že škola se věnuje rozvoji dětí. Bylo jen třeba vykomunikovat drobné záležitosti, související s programem, např. ranní úkol. Ten kritizovala jedna maminka. Vadilo jí, že se ráno tvoří ve třídě fronty. Škola vysvětlila, že děti se tím učí trpělivosti, a snažila se tedy připravovat úkoly kratší. O programu v MŠ Šestajovice se brzy dozvěděli také rodiče z okolních obcí a zájem o školku rostl. Kapacita školy však byla omezená a protože se přijímání dětí řídilo spádovostí, nemohli přijmout zájemce ze širšího okolí.

Spolupráce týmu MŠ Lodička

Po úspěšném prvním roce si rodiče přáli, aby předškoláci pokračovali s programem na základní škole. Základní škola bohužel neměla o spolupráci zájem. Zástupci ZŠ nepřijali ani pozvánku, aby se na program přišli podívat. Změnu na základní škole však ředitelka nemohla ovlivnit. Museli by ji iniciovat rodiče nebo zřizovatel.

Děti v MŠ

Klíčové momenty při implementaci programu

Zavádění programu do praxe se samozřejmě neobešlo bez problémů. Pedagogický tým viděl v rámci proškolení a při svých návštěvách na „dnech ve třídě“ různé modely programu. Odlišnosti a rozdílné podmínky pak vnímali jako problém při implementaci programu ve vlastní škole. Neuměli si například představit přestavbu tříd v limitovaném prostoru MŠ. Petra však byla nekompromisní. Byla rozhodnutá si poradit a realizovat Začít spolu i v podmínkách, které Šestajovice měly. Znamenalo to pracovat s nižším počtem pedagogů, zvládnout centra aktivit v menších prostorách anebo vyučovat bez interaktivní tabule. Tu Petra záměrně nepořídila, protože chtěla dát dětem prostor, aby si volně hrály. Potvrdilo se jí, že i s velkou skupinou se dá pracovat a má to svoje výhody.

Velkou oporou se jí stal tým, který se díky osobnostnímu rozvoji naučil navzájem spolupracovat a pomáhat si. Zajímavá byla závěrečná reflexe pedagogického týmu. Učitelé ocenili, že Začít spolu jim umožnil ve větší míře uplatňovat demokratické principy ve vztahu k dětem. Dále si prohloubili své umění učit s ohledem na potřeby dětí. Získali prostor pro ověřování svých nápadů, seberealizaci a kreativitu.

Větší náročnost představuje plánování rozmanitých činností v centrech aktivit, ale díky kolegiální podpoře a respektující komunikaci se jim tyto výzvy daří lépe zvládnout.

Své poslání v MŠ Šestajovice považovala Petra za splněné na přelomu let 2021/22, ve chvíli, kdy získala pocit, že její tým je již samostatný a ona se může posunout dále. Další výzvou se pro ni stala práce pro SbS ČR, kde se věnuje osvětě programu Začít spolu v terénu.

Zdroj:
Fotoarchiv Petry Balcarové

